

עפ"א 9504/09/21 - ועדה מקומית לתכנון זבולון נגד מהנד חילף

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 9504-09-21 ועדה מקומית לתכנון זבולון נ' חילף

בפני כבוד השופטת אילת דגן

מעוררת/משיבה בבקשה ועדה מקומית לתכנון זבולון

נגד-

משיב בערעור/ מבקש בבקשה מהנד חילף

החלטה

1. לפני בקשה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר המבקש/המשיב בערעור/הנאשם בערכאה קמא (להלן: "**המבקש**") לאחר שזה לא התייצב לדיון שנקבע לשמיעת הערעור בעניינו שהוגש על ידי הוועדה המקומית לתכנון ובניה זבולון (להלן: "**המשיבה**") על פסק דינו של בית משפט השלום בקריות מיום 13/07/2021 במסגרתו נגזר על המבקש מאסר על תנאי לחודש ימים למשך שנתיים, קנס כספי על סך של 45,000 ₪, התחייבות כספית על סך של 30,000 ₪, כפל אגרה בסך 27,400 ₪ וצו הריסה לביצוע תוך 6 חודשים.

2. משהובא התיק בפניי, הוריתי למבקש, בהחלטתי מיום 10/09/2021 (בפתקית על גבי הודעת הערעור) להגיש תגובה בכתב לערעור עד 19/10/2021. באותה החלטה קבעתי כי הדיון בערעור יתקיים ביום 2/3/22. כן הוריתי על ביצוע מסירה אישית של הודעת הערעור והחלטתי למבקש.

על פי אישורי המסירה המצויים בתיק, ההחלטה נמסרה למבקש אישית הן על ידי פקיד מטעם בית המשפט והן על ידי שליח מטעם המשיבה.

3. המבקש לא הגיש תשובה להודעת הערעור, ולא התייצב לדיון.

במועד הדיון 02/03/2022 ניתן פסק דין במסגרתו התקבל הערעור מחמת אי התייצבות לאחר שהוכח להנחת דעתי כי המבקש זומן לדיון כדיון. באותו פסק דין אף נכתב כי אף לגופו של עניין קיימים טעמים טובים לקבלת הערעור. בפסק הדין קבעתי, בין היתר, כי שלושת פסקי הדין עליהם התבסס בית משפט קמא לצורך קביעת מתחם הענישה, אינם דומים לענייננו, כי מתחם הקנס בטווח שבין 40,000 ₪ ל-64,000 ₪ אינו סביר בנסיבות העניין ונכון יהיה להעמיד את המתחם הראוי על סכום שבין 60,000 ₪ ל-200,000 ₪, ובהתאם העמדתי את הקנס הכספי על סך של 90,000 ₪ במקום 45,000 ₪, קבעתי כי שגה בית משפט קמא שעיב את צו ההריסה למשך 6 חודשים, והוריתי למשיב להרוס תוך 30 יום את כל הבנוי בעבודות האסורות ובנוסף את אותם חלקי מבנה מקומת הקרקע שאינם נכללים בכתב האישום נוכח טענתו והודעתו כי הריסת הבנייה מושא כתב האישום תביא לפגיעה בהם. (להלן: "**פסק הדין**").

4. ביום 26/04/2022 הגיש המבקש, באמצעות עורך דינו, בקשה לביטול פסק הדין ועיכוב ביצועו. בסעיף 23 לבקשה ציין המבקש כי הוא שומר על זכותו להגיש בקשה נפרדת לפסילת שופט. בהחלטתי מאותו יום עיכבתי את

צו ההריסה והוריתי למשיבה להגיש תשובה לבקשה לביטול, עד 10/05/2022. ביום 10/05/2022 הגישה המשיבה תגובתה, וניתנה למבקש זכות להגיש תשובה מטעמו עד 22/05/2022.

ביום 17/05/2022, בטרם הגיע המועד להגשת התשובה לתגובה, הגיש המבקש בקשה כי אפסול את עצמי מלדון בבקשתו לביטול פסק הדין מיום 02/03/2022 ובערעור עצמו. בקשתו נדחתה בהחלטת מיום 19/6/22. על ההחלטה הוגש ערעור לבית המשפט העליון שנדחה.

טענות הצדדים

5. בבקשתו טוען המשיב לחובת ביטול מן הצדק. לטענתו נודע לו בהפתעה גמורה (הוא לא מציין את התאריך בו נודע לו) שביום 2/3/22 ניתן פסק דין נגדו. בתצהירו שצורף לבקשה הצהיר כי לא קיבל כל זימון לדיון. על פי תצהירו התומך בבקשה, הוא קיבל בספטמבר 2021 (לא מציין תאריך מדויק) את הודעת הערעור אך לא קיבל כל החלטה ו/או זימון לדיון.

עוד הוא מצהיר כי באישור המסירה שהגישה המשיבה לתיק (אישור מסירה מיום 19/9/21) לא מופיעה חתימתו. הואיל ובאישור המסירה מודפס שמו, מסומנת הרובריקה של "מסרתי את הכתב לידיו" ומתנוססת חתימת המקבל הנחזית להיות שלו, טענתו היא כי חתימתו זויפה.

6. בתיק בית המשפט מצוי אישור מסירה נוסף מיום 29/9/21, שבוצע ע"י עובד דואר ישראל (שנשלח על ידי מזכירות בית המשפט). גם לגבי אישור מסירה זה מצהיר המשיב כי החתימה הנחזית להיות שלו היא מזויפת. עוד הוא טוען ביחס לאישור מסירה זה כי לא רשום באישור שם המקבל (שמו של המבקש) ולא הגיע אליו אדם בשם עלי רחייל המופיע כשמו של המוסר באישור המסירה.

7. המסירה היחידה בה מודה המבקש היא של פסק הדין, שנמסר לו על ידי נציג בית המשפט. המבקש לא נוקב בתצהירו בתאריך המסירה אבל הואיל ומודה בקבלת פסק הדין הרי שלפי אישור המסירה שבתיק ניתן להיווכח שהמסירה האישית של פסק הדין בוצעה ביום 8/3/22.

8. עד כאן העובדות ביחס למסירות ותמצית טענתו של המבקש לפיה מעולם לא קיבל זימון לדיון ולא ידע עליו, ולכן קיימת חובה מן הצדק לבטל את פסק הדין.

9. אשר להצדקה הנורמטיבית לביטול פסק הדין טוען המבקש כי בהתאם לסעיף 130 (ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1972 (להלן: **סד"פ**) רשאי מי שהורשע ושנגזר דינו בהיעדרו, להגיש בקשה לביטול פסק הדין תוך 30 יום מיום שהומצא לו פסק הדין (או מאוחר יותר בכפוף להסכמת התובע) ובית המשפט רשאי לבטל את פסק הדין אם נוכח שהייתה סיבה מוצדקת לאי ההתייצבות או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין.

המבקש טוען כי אם לא יבוטל פסק הדין ייגרם לו עיוות דין מכוח העובדה שהקנס בפסק הדין בערעור הוכפל ובאשר לצו ההריסה, בערכאה קמא ניתן צו לגבי העבודות האסורות בלבד וההריסה הותנתה בחוות דעת ביחס לאי פגיעה בקומת הקרקע, אך במסגרת פסק הדין בערעור הורחב הצו וכלל גם חלקי מבנה בקומת הקרקע שלא נכללו בכתב האישום וכן צוין שאין צורך בקבלת חוות דעת.

10. המשיבה עותרת לדחות את הבקשה. לטענתה הבקשה הוגשה לאחר חלוף המועד שנקצב בדין.

לטענתה, פרק ו' לחסד"פ העוסק בסדרי הדין בערעור קובע בסעיף 208 א(ב) כי בקשה לביטול פסק דין בערעור שניתן בהיעדר התייצבות, יש להגיש תוך 15 יום מיום שהודע פסק הדין למערער. הסעיף מתייחס אמנם למערער שהוא הנאשם ולא למקרה בו המאשימה היא המערערת אך בהיעדר התייחסות מפורשת לסיטואציה בה הנאשם הוא המשיב, יש להחיל את המועדים שנקצבו בסעיף בשינויים המחויבים על הנאשם/משיב בערעור/המבקש בעניינו, היינו הגשת בקשה תוך 15 יום מיום 8/3/22.

לטענתה, סעיף 130 אליו הפנה המבקש ולפיו כביכול המועד להגשת בקשת ביטול הוא 30 יום לאחר קבלת פסק הדין, עוסק בכלל בניהול ההליך בערכאה הדיונית (בית משפט קמא) ולא בהתנהלות בערכאת הערעור אך מכל מקום, מיום קבלת פסק הדין על ידי המשיב (8/3/22) ועד הגשת הבקשה (26/4/22), חלפו 49 ימים. כך שבכל פרשנות, ממילא חלף המועד להגשת הבקשה. המשיבה מפנה לע"פ 1903/99 חסין נ' חסין לעניין ביטול פסק דין שניתן בהיעדר בשל אי התייצבות.

לטענתה, בית המשפט העליון קבע בפרשת חסין כי סעיף 130 וסעיף 208 לחסד"פ דומים אמנם ברוחם ברם מני הימים להגשת בקשה לביטול פסק דין של ערכאת הערעור שניתן בהיעדר התייצבות הוא 15 יום ובקשות להארכת מועד תתקבלנה רק אם ניתן טעם ממשי להגשת הבקשה באיחור. המבקש לא נתן כל טעם לאיחור.

11. המשיבה טוענת כי בוצעו למבקש שתי מסירות אישיות של הודעת הערעור והזימון. המבקש חתום על שתיהן. טענתו לזיוף על ידי שני דוורים שונים נטולי אינטרס אינה מתקבלת על הדעת.

בנוסף, פנה ב"כ המשיבה בדוא"ל לעו"ד קייס נאסר והודיע לו על מועד הדיון. הוא שלח דוא"ל זה לעו"ד קייס מפני שהאחרון ייצג את המבקש בהליך בערכאה קמא. עו"ד קייס הודיע לב"כ המשיבה שאינו מייצג את המשיב בערעור. המשיבה סבורה כי בשים לב לכך שייצג את המבקש בערכאה מטה, ולאחר מתן פסק הדין גם כאן, אך מסתבר הוא שהמידע בדבר מועד הדיון הועבר למבקש ובא כוחו לא נצר אותו בליבו ומנע אותו מהמבקש.

12. אשר לשיקול של עיוות הדין ככל שלא יבוטל פסק הדין, מדגישה המשיבה כי טענת עיוות הדין לא נטענת ביחס להרשעה, עמה השלים אלא רק ביחס לגזר הדין שהוחמר, הן בגובה הקנס והן בתנאי ביצוע צו ההריסה השיפוטי. המבקש טען בכלליות אך לא פירט את החריגה ממתחם הענישה המקובל ובכך לא נתן כלים לבחון את טענתו. המשיבה, מאידך מציינת כי העונש שהושת בפסק הדין נטוע במתחם הענישה המקובל ואין בו עיוות דין. כך גם לגבי צו ההריסה שהורחב בשל סכנה לציבור ולשאר המבנה, במקרה של הריסת האמור בכתב האישום בלבד.

13. בתשובתו של המבקש מיום 9/8/22 לתגובת המדינה, הוא מפנה לכך שסעיף 208 לחס"פ מתייחס לאי התייבבות מערער שהורשע. והרציונל הוא כי מי שהורשע ומגיש ערעור אך לא מתייבב, אין לו להלין אלא על עצמו. כאן, להבדיל, מדובר על מי שהמדינה הגישה ערעור (שלטענתו לא ידע על מועד הדיון) ולכן אין להחיל את סעיף 208. ולכן הסעיף המתאים שיש להחיל הוא 130(ח). הפסיקה מכירה בטענת עיוות דין גם לגבי ענישה ולא רק לגבי הרשעה (ע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' אמסלם) (פורסם בנבו).

14. לטענתו, הכפלת הקנס אינה מידתית בשים לב למצבו הסוציאקונומי של המשיב השקוע בחובות ומפרנס 3 בנות קטינות. כמו כן, נטען שהרחבת צו ההריסה כך שיחול על חלקים במבנה של המבקש שלא היו חלק מכתב האישום אינה מידתית ופוגעת באופן אנוש במשיב. כתב האישום ייחס למשיב החלפת גג הבניין והקמת קומה מעליה בשטח 210 מ"ר. לטענתו לא נעשו שינויים בקומת הקרקע, אלא שהמשיב ביקש לחזק את המבנה על ידי החלפת גג. צו ההריסה המנהלי הוצא ביחס לקומה השנייה.

לאחר החלטת בית משפט קמא הוגש ערעור למחוזי חיפה שם הוחלט להרוס את מעטפת הקומה השנייה לאור חוות דעת של מומחה מטעם המבקש לפיה אם תיהרס מלוא הקומה השנייה יהיה בכך כדי להשליך על הקומה הראשונה. המבקש טוען כי פעל כמצוות בית משפט והרס את מעטפת הקומה השנייה ואינו עושה בו שימוש כך שלא נהנה מפירות הבנייה. לטענתו החלטת בית המשפט כאן לפיה תיהרס גם הקומה הראשונה אינה עולה בקנה אחד עם החלטת בית המשפט המחוזי ביחס להריסה של המעטפת בלבד שנועדה למנוע פגיעה ביציבות הבניין. הקומה הראשונה תואמת את התכנון המיועד למגורים ומשמש קורת גג למשיב ומשפחתו.

15. בדיון מיום 22/9/22 חזרו הצדדים על טענותיהם שהועלו בכתבי הטענות. בא כוח המבקש אף הוסיף שמרשו לא מבין עברית ולא חותם בעברית וכך טען בתצהירו.

אמנם אין חשיבות לטענה זו לצורך ההכרעה ברם אבהיר כבר כעת כי לא מצאתי טענה כזו בתצהירו שצורף לבקשה לביטול פסק דין. אגב, ביום 4/4/22 הגיש המשיב בעצמו, בכתב יד הודעה לבית המשפט בה מצהיר שקיבל את הערעור אך לא את הזימון כך שפנייתו האישית הזו בכתב, לא מתיישבת עם הטענה שאינו מבין עברית ולא יודע לקרוא ולכתוב.

דין והכרעה

16. לאחר שעייתי בטענות הצדדים בעל פה ובכתב ושקלתי את הדברים, דין הבקשה לביטול פסק דין להידחות.

17. מספר התיק בבית משפט קמא (65451-12-18) מלמד כי ההליכים בבית המשפט החלו כבר בשנת 2018. בהליכי תכנון ובנייה שעה שאנשים בונים ללא היתרים או בניגוד להיתרים ופוגעים בציבור כולו, סבר המחוקק כי יש להאיץ את הליכי האכיפה ונתן באמצעות תיקון 116 לחוק התכנון והבנייה כלים מנהליים לקדם תכלית זו של צווי הפסקת עבודה והריסה. המציאות מלמדת כי חרף הכלים החדשים, מצויים לא מעט מקרים שמיצוי הזכויות לרבות עירוב בתי המשפט על כל ערכאותיהם מאריך את ההליך שנועד להיות מקוצר וענייננו יוכיח, הוא מתנהל כבר 4

שנים. מתקבל הרושם כי הבקשה כאן היא חלק מסאגה ממושכת ושימוש לרעה בהליכי משפט לצורך דחיית הקץ בהריסת המבנה והפסקת השימוש בו. לכן יש לשים קץ.

18. אין בידי לקבל את הטענה לפיה יש לבטל את פסק הדין מחובת הצדק. אני דוחה בשתי ידיים את הטענה "העובדתית" לפיה המבקש לא ידע על מועד הדיון בערעור. הטענה לא גובתה בתשתית עובדתית מספקת, אינה מתיישבת עם המסמכים המצויים בתיק בית המשפט ואין לתת בה אמון.

תנאי מוקדם להגשת בקשות הוא תום לב וכפיים נקיות בטיעונים המוגשים לבית המשפט ומי שאינו עומד ברף זה, לא ראוי לחצות את המפתן בטיעוני האחרים. ובמה דברים אמורים; להלן אפרט.

19. תצהירו של המבקש התומך בבקשת הביטול הוא תצהיר דל, עמום, נטול פירוט עובדתי המתחייב מהבקשה, ומתחמק מהצגת השתלשלות העניינים.

20. בסעיף 4 לתצהירו טוען המבקש שלא קיבל זימון לדיון שנקבע ליום 2/3/22.

בסעיף 5 הוא מצהיר שקיבל בספטמבר 2021 את הודעת הערעור אך לא קיבל זימון. ההצהרה עמומה. הוא לא מציין באיזה תאריך קיבל את הזימון, ממי קיבל אותו (האם מדובר במעטפה מבית המשפט או על המעטפה מהמשיבה).

עוד הוא מצהיר (סעיף 6 לתצהיר) כי באישור המסירה שהגישה המשיבה, לא מופיעה חתימתו.

הואיל ובאישור המסירה שביצע נציג המשיבה כן מופיעה חתימה מעל הכיתוב חתימת המקבל, בניגוד לטענתו, הרי שיש להבין שטענתו היא כי חתימתו מזויפה.

21. בסעיף 9,10 לתצהירו מצהיר המבקש כי החתימה הנחזית להיות שלו על אישור מסירה של שליח בית המשפט (מסירה אישית על ידי עובד הדואר מר עלי רחיל) היא מזויפת.

22. המבקש ממלא פיו מים בשאלה באיזה תאריך בדיוק קיבל את הודעת הערעור (שהוא מודה שקיבל אלא שטוען שזו הגיעה ללא זימון) והאם קיבל אותה מנציג המשיבה או במסירה האישית של עובד הדואר ואם קיבל אותה מדוע היה צורך לזייף את חתימתו על שני אישורי המסירה מדוורים שונים, נטולי אינטרס לזייף.

23. עובדתית, בשני אישורי המסירה, הן של המדינה והן של שליח בית המשפט, ובניגוד לטענת המשיב, נרשם שמו של המקבל- מר מהנד חילף ובשניהם מולאה הרובריקה של מסירה לידיו (ולא לידי אדם אחר).

24. מועד הדיון הופיע הן בהחלטה בפתקית (שעל פי הצהרת ב"כ המדינה נמסר למשיב), הן במכתב המלווה שנשלח על ידי בית המשפט והן על גבי אישור המסירה עצמו שנשלח על ידי בית המשפט.

25. ביחס להמצאת המדינה אבהיר כי על פי החלטת בית המשפט בפתקית על גבי הודעת הערעור, היה על המדינה להמציא את הודעת הערעור והחלטתי בדבר מועד הדיון.

ביום 19/9/21 הגישה המשיבה הודעה בכתב עליה חתום עו"ד לוטם כפרי ב"כ המדינה לפיה באותו יום בשעה 10:00 הומצאה למבקש במסירה אישית הודעת הערעור והחלטת בית המשפט. אישור המסירה צורף ומצוי בתיק.

26. לא מיותר לציין כי אין בתצהירו של המבקש התייחסות מפורטת למסירה על ידי המדינה. משהופנתה התהייה לבא כוחו של המשיב בדיון, טען האחרון כי הכוונה היתה שהמבקש קיבל משליח המדינה מעטפה עם הודעת הערעור אך לא היה בתוכה זימון או החלטת בית המשפט. אם זו הטענה, אזי היא היתה צריכה להיטען באופן ברור מפי המשיב בתצהירו אך לא אלו פני הדברים.

משמעות הצהרתו של המבקש לפיה נמסרה לו מהמדינה רק הודעת הערעור ללא ההחלטה בדבר הזימון היא שהודעת עו"ד כפרי אינה אמת. זוהי טענה חמורה. אם זו טענת המבקש הרי שצריך היה ליתן פרטים טובים יותר ואולי לדרוש לחקור את נציג המדינה שהצהיר שמסר את שניהם. הטחת אשמה כה חמורה בהבל פה, ראוי היה לה לא להיטען.

27. וביחס להמצאת שליח בית המשפט, במכתב עליו חתומה מזכירת בית המשפט מיום 10/9/21 הנושא את פרטי התיק נרשם: "מצורף כתב הטענות שהוגש בתיק. התובענה תידון ביום 2 מרץ 2022 בשעה 09:30 לפני השופט אילת דגן". היינו צורף גם כתב הערעור וגם הזימון.

בהתאם לאישור המסירה הסרוק בתיק, ביום 29/9/21 נמסרה למשיב הודעת הערעור והמכתב לעיל בו פורט מועד הדיון. ואם לא די בכך אזי גם על אישור המסירה עצמו נרשם מועד הדיון.

28. טענה בדבר זיוף על ידי שליח בית המשפט, נטול אינטרס, היא טענה קשה ואין לקבלה כשהיא נטענת בעלמא. אם אלו פני הדברים ראוי היה שהמבקש יציג ראיה דוגמת חקירה בדואר ישראל בדבר אותה מסירה. לא זו אף זו, מסירת פסק הדין ביום 8/3/22 (עליה לא חולק המבקש) נעשתה על ידי אותו שליח בשר ודם (עלי רחייל) לאותה כתובת ולאותו מקבל, דבר המעמיד את הטענה באור בלתי מהימן.

29. נמצא אפוא, כסיכום ביניים, שנטען לגבי שני שליחים שונים, נטולי אינטרס שזיפו במועדים שונים את חתימתו של המבקש. נשאלת השאלה, אם המעטפה נמסרה למבקש (על ידי מי מהשליחים) בספטמבר 2021, מדוע היה צורך לזייף את חתימתו של המבקש? הדברים אינם מתיישבים והגרסה אינה קוהרנטית ולמבקש הפתרונים.

30. כידוע, לצורך קציבת המועדים, די שהזימון הודע למבקש בפועל, גם אם לא נמסר במסירה אישית. בעניין זה הצהיר ב"כ המשיבה שפנה בדוא"ל לעו"ד קייס נאסר (המיצג את המבקש כאן) מאחר שזה ייצג את המבקש בערכאה קמא, והודיע לו על המועד. עו"ד קייס הודיע לב"כ המשיבה שאינו מייצג את המשיב בערעור. אמנם עו"ד קייס לא ייצג את המבקש באותה נקודת זמן קצרה, אך בשים לב לכך שייצג את המבקש בערכאה מטה, ולאחר מתן פסק הדין גם כאן, והוא עורך דין מסור, יש בסיס לסברה שהמידע בדבר מועד הדיון לא הוסתר מהמבקש באופן

שיכשילו.

31. מכל הטעמים לעיל, חוסר הקוהרנטיות, חוסר ההגיון, הסתירות וחוסר האמון שאני רוחשת למבקש, אני קובעת כי המשיב לא הרים את קצה קצהו של הנטל להוכיח כי לא ידע אודות מועד הדיון.

32. האינטרס הציבורי שזמנו של בית המשפט לא יושחת לריק ושללהליך המשפטי יהיה סוף מבלי לבצע הכבדה בלתי סבירה על בתי המשפט, מחייב שבעל הדין יתייבב לדיון ולא יביא למצב של דיונים בלתי נגמרים פעם אחר פעם תוך בזבוז המשאב היקר של הזמן השיפוטי. אם המבקש הוזמן כדן ולא התייבב ללא טעם ממשי, אין לו להלין אלא על עצמו.

לפיכך לא מתקיימת חובת ביטול מן הצדק.

33. אף אילו היתה קמה חובת ביטול מן הצדק, בניגוד למסקנתי לעיל, המבקש לא צלח את משוכת המועדים הקבועה בדיון להגשת בקשת הביטול.

בין אם המשיבה צודקת באשר למניין 15 יום לפי סעיף 208א(ב) לחסד"פ ובין אם צודק ב"כ המבקש בטענתו כי מניין הימים עומד על 30 יום מיום שבו הודע למבקש פסק הדין לפי סעיף 130 לחסד"פ, הבקשה כאן הוגשה 49 ימים לאחר 8/3/22, הוא היום בו אין חולק שפסק הדין נמסר למבקש. המבקש לא ביקש ארכה, ואף ששאלת המועדים הועלתה על ידי המשיבה, הוא לא מסר כל נימוק אף לא בדיעבד להצדקת האיחור בהגשת הבקשה.

34. בעניין ע"פ 1903/99 חסין נ' חסין נקבע לעניין המועדים להגשת בקשת ביטול בזו הלשון: **"אף כי בהליכים פליליים הנטייה היא להקל בשאלת המועדים, ולאפשר למי שהורשע למצות את הליכי הערעור בעניינו (השוו: ע"פ 2112/03 ברזילי נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 24.8.2003)), אין משמעות הדבר כי בקשות ממין זה, שלא הוגשו במועדן, יתקבלו על דרך הכלל. מן העבר האחר ניצבים הצורך להציב גבול להימשכות ההליכים, האינטרס הציבורי בהגברת הוודאות המשפטית, וקשיים הכרוכים בניהול דיון בערעור שהוגש באיחור. אורכה להגשת בקשה מכוח סעיף 208 לחוק תינתן, אפוא, אך בהתקיים טעם ממשי לאיחור, המניח את הדעת על-פי נסיבותיו של כל מקרה (בש"פ 5988/06 נגר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו], 25.7.2006), או כשקיים חשש ממשי לקיומו של עיוות דין".**

בענייננו לא הובא טעם ממשי לאיחור והמבקש אף לא טרח, כאמור, לבקש ארכה.

אל מול זכות הגישה לערכאות עומד הצורך להציב גבולות להימשכות ההליכים, לסופיות הדיון ולהגברת הוודאות המשפטית. הפעלתה של זכות להגיש בקשה לביטול פסק דין חייבת להיעשות במסגרת הדיון. המבקש שלא עשה כן, תוך התעלמות מדעת מהוראות הדיון וסדרי הדיון, גרם במו ידיו לאיבוד זכותו.

35. אשר לחלופה השנייה, היא הסמכות לבטל פסק דין מחשש לעיוות דין, בתי המשפט שדנו באפשרות זו נדרשו לסוגיה של הרשעה מבלי שניתן לנאשם יומו (בין בערכאה המבררת ובין בערכאת הערעור) בצל החשש מהרשעת שווא וההקפדה על זכויות היסוד בהליך הפלילי. ברם בענייננו המבקש הורשע בבית משפט

קמא והשלים עם התוצאה של הרשעתו. הרשעתו אף הושגה אגב הודאתו. הערעור לא נסב, אפוא, על עצם ההרשעה אלא על גזר הדין.

העובדה לפיה המבקש בנה ללא היתר הינה עובדה העולה מפורשות מהודיית המבקש בכתב האישום ומעצם הרשעתו על ידי בית משפט קמא בעבירת ביצוע עבודה אסורה במקרקעין, כך גם העובדה לפיה המבקש המשיך לבנות לאחר שהוצא נגדו לו צו ההפסקה המנהלי. עניין זה עולה מפורשות מהודיית המבקש בעבודות כתב האישום אשר יחס לו עבירה זו, כמו גם מהרשעתו על ידי בית משפט קמא בעבירת אי קיום צו.

36. אכן, הפסיקה מכירה בטענת עיוות דין גם לגבי ענישה ולא רק לגבי הרשעה (ע"פ 8427/17 **מדינת ישראל נ' אמסלם**) (פורסם בנבו) אך זאת רק שעה שמדובר בענישה לא מידתית החורגת באופן קיצוני מהמתחם המקובל, ובעניינו המבקש לא הרים את הנטל להוכחת חוסר המידתיות.

37. בשאלת עיוות הדין ונוכח עקרון סופיות הדין נדרשת הוכחתה של תשתית איתנה בדבר קיומו של חשש מעין זה, בטרם יעדיף בית המשפט שיקולי צדק וחשיפת אמת על-פני השיקול בדבר סופיות הדין (השוו מ"ח 26/03 **דותן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו], 19.2.2003).

38. המבקש לא פרש תשתית עובדתית לנסיבות עיוות הדין בעניינו בשאלת הקנס וטען טענות כלליות בלבד שאין בהן כדי להצביע על עיוות דין ממשי. אין עניינו בהשמת אדם מאחורי סורג וברח ושליטת חירותו. גזר הדין הוא בעל מימד כלכלי/כספי. בכל הכבוד, העובדה שהמבקש מפרנס משפחה אינה ראייה לכך שהכפלת הקנס מהווה עיוות דין. לא ראיתי בתצהירו פירוט ביחס לחובות בהם הוא שקוע באופן שייתן כלי בידי בית המשפט לבחון את הטענה ברצינות.

39. אשר לצו ההריסה שבפסק הדין, זה אינו בבחינת עונש (להבדיל מהקנס) אלא אמצעי על מנת להסיר את המפגע התכנוני ומניעת סיכול השימוש בקרקע בהתאם לייעודה על פי התכניות החלות עליה. המבקש לא ערער על צו ההריסה שניתן בבית משפט קמא אלא על "הרחבתו" בפסק הדין כאן. המבקש מתעלם מהחלטת בית המשפט המחוזי ביחס אליו שניתנה בעפ"א 8987-04-19 (כב' השופט מנדלבום), בתיק שנוהל על ידי רשות האכיפה לגבי אותו מבנה, שם טען המבקש כי ההריסה לפי הצו המנהלי עלולה לפגוע בקירות המבנה הקיים בקומת הקרקע, עובר לביצוע העבודות האסורות. בית המשפט קבע כי אמנם בצו הריסה מינהלי לא ניתן להרוס גם חלקי מבנה אחרים שלא נכללו בצו ההריסה המנהלי שהוצא, ברם צו ההריסה השיפוטי שניתן במסגרת תיק כתב האישום עשוי לכלול חלקי מבנה שאינם בלתי חוקיים וזאת במידה וצו ההריסה המנהלי יגרור סיכון לחלק אחר של המבנה ויהווה סיכון לשלום הציבור ובטיחותו וזאת מכוח סעיף 254ב(א) (1) (ב) לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965.

כך בדיוק נקבע בפסק הדין שניתן על ידי, כפי שהוסבר שם, ולא מצאתי כי יש בכך משום עיוות דין.

וראו בעניין זה גם החלטת בית המשפט המחוזי חיפה (הש' מנדלבום) בעפ"א 58807-06-18 **עלאא אחמד חסאן נ' ועדה מקומית לתכנון ובנייה שפלת גליל** מיום 15/9/19 והחלטה משלימה מיום 25/6/19 (פורסם בנבו) במסגרתם נקבע, בדומה לעובדות תיק זה, כי צו ההריסה השיפוטי יחול גם על כל חלק מבנה שעלול להתמוטט עקב ביצוע צו ההריסה או שהשארית על תילו לאחר ביצוע צו ההריסה תהווה סכנה לשלום הציבור. על פסק דין זה הוגשה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון בתיק רע"פ 5400/19 (כב' הש' אלרון) (פורסם בנבו) שנדחתה, תוך שבית המשפט

קבע שאין לנאשם אלא להלין על עצמו שהמשיך בביצוע עבודות הבנייה אף לאחר קבלת צו הפסקה מנהלי, בדומה לעובדות מושא תיק זה.

40. בענייננו, המבקש בעצמו הגיש חוות דעת המעידה כי לא ניתן להפריד בין חלקי המבנה בעת הריסתו ומשכך, ביסס למעשה את ההצדקה להורות על צו הריסה שיפוטי אף כנגד חלקי המבנה בקומת הקרקע שאינם חלק מהרשתות.

41. סיכויי הערעור, על פני הדברים, נותחו בפסק הדין. הקנס הכספי הוכפל והוסבר מדוע הורחב צו ההריסה כפי שהורחב. ככל שהענישה חורגת ממתחם הסביר, והואיל והקביעות היו משפטיות בלבד, יכול היה מבקש להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון על פסק הדין. המבקש בחר שלא להגיש בקשת רשות ערעור אלא בדרך של ביטול פסק דין אך לא העמיד, כאמור, תשתית מספקת לקבלת בקשתו.

42. אשר על כן, ומכל הטעמים לעיל, אני דוחה את הבקשה לביטול פסק הדין מיום 2/3/22.

המזכירות תשלח את ההחלטה לצדדים.

**ניתנה היום, י"ד תשרי תשפ"ג, 09 אוקטובר 2022,
בהעדר הצדדים.**